

Sak 7.1 Strategiplan for Arkivforbundet 2019-2023

Arkivforbundet er en uavhengig interessepolitisk organisasjon for arkivsektoren. Arkivforbundet jobber for å synliggjøre og styrke arkivenes plass i samfunnet, samt ivaretar medlemmenes arkivpolitiske og arkivfaglige interesser på et overordnet nivå.

Arkivforbundet arbeider for et «arkivløft» der vi kan få til en helhetlig samfunnsdokumentasjon. Vi jobber for å styrke dokumentasjonsfangsten av arkiv som skapes i dag, samt for en god ivaretagelse og bevaring av historiske arkiv.

Strategien består av fire hovedmål, og konkretiseres i årlige handlingsplaner som vedtas av landsmøtet. Strategi og handlingsplan er de viktigste styringsredskapene for styret og generalsekretæren, og måloppnåelsen blir vurdert i årsmeldingen.

Hovedmålene

- 1) Rammevilkår: Arkivforbundet skal arbeide for å styrke arkivsektorens ressursituasjon og rammevilkår.
- 2) Digitalisering: Arkivforbundet skal arbeide for å sette fokus på arkivenes rolle i et digitaliseringsperspektiv, samt bidra til å få utviklet gode løsninger for digitalt skapt arkivmateriale.
- 3) Organisering: Arkivforbundet skal arbeide for at arkivsektoren er hensiktsmessig organisert.
- 4) Omdømme: Arkivforbundet skal arbeide for at arkivsektorens og medlemmenes interesser blir ivare tatt og synliggjort i den offentlige debatten, og overfor myndigheter og andre interessenter.

1) Rammevilkår

Arkivsektoren har i mange år fått langt færre offentlige midler enn bibliotek- og museumssektoren. Når vi tar hensyn til at sektoren har langt videre oppgaver enn de rent kulturhistoriske, blir denne underfinansieringen desto mer påfallende. Utfordringene er enorme, og store mengder arkivmateriale, særlig i den digitale tidsalderen, står derfor i fare for å gå tapt. Det er nødvendig med forutsigbare rammer, og nødvendige midler til utviklingstiltak, samt nok ressurser og kompetanse til å utføre pålagte oppgaver.

- Delmål 1.1: arbeide for en generelt bedre finansiering av arkivsektoren
- Delmål 1.2: øke prosjekt- og utviklingsmidlene
- Delmål 1.3: arbeide for å få kommunale og fylkeskommunale arkivinstitusjoner med i KOSTRA-rapporteringen, og mot at også arkivsektoren kan få økte midler gjennom Gaveforsterkningsordningen
- Delmål 1.4: jobbe for at arkivinstitusjoner med et nasjonalt ansvar får økte rammer over statsbudsjettet

2) Digitalisering

Offentlig forvaltning blir i stadig økende grad digital, noe som medfører nye og store utfordringer i forhold til arkiv. Arkivinstitusjonene har for få ressurser til å forvalte digitalt skapte privatarkiv på en god måte, og dette vanskeliggjør målet om en helhetlig samfunnsdokumentasjon. Analogt materiale

må digitaliseres, for å sikre bevaring og tilgjengelighet. Forvaltning av audiovisuelt arkivmateriale medfører utfordringer, da mye historiske materiale ligger på lagringsmedier med begrenset levetid.

- Delmål 2.1: bevaring av digitalt skapte arkiv i offentlig sektor
- Delmål 2.2: bevaring av digitalt skapte arkiver i privat sektor
- Delmål 2.3: digitalisering av analogt skapt arkivmateriale, samt etablering av felles digitale plattformer
- Delmål 2.4: digitalisering av audiovisuelt arkivmateriale

3) Organisering

Det trengs en nasjonal arkivstrategi, på samme måte som det gjøres på biblioteksektoren, der en ser på statens ansvar og oppgaver for utvikling av en fremtidsrettet arkivsektor. Det offentlige Norge omorganiseres. En må se på hvilken organisering som gir best samhandling mellom ulike forvaltningsnivåer og gir arkivsektoren det løftet den trenger. I offentlig sektor samhandler Arkivverket blant annet med virksomheter under Kommunaldepartementet, mens museer og andre kulturinstitusjoner ligger under Kulturdepartementet. Tettere samarbeid mellom arkivorganisasjonene kan sannsynligvis føre til større gjennomslag i felles saker.

- Delmål 3.1: arbeide for det utarbeides en nasjonal arkivstrategi
- Delmål 3.2: arbeide for at ulike forvaltningsnivåer innen arkivfeltet samarbeider mer effektivt og for at regionene tar mer ansvar på arkivfeltet
- Delmål 3.3: utrede hensiktsmessig departementstilhørighet
- Delmål 3.4: vurdere synergier og tettere samarbeid mellom Norsk Arkivråd og Arkivforbundet

4) Omdømme

Arkivforbundet vil videreføre strategisk fokus på interessepolitikk med regelmessig kontakt med beslutningsmyndigheter i de ulike fagkomiteene og departementene for å få arkiv på dagsorden. Arkiv må bli mer synlig når offentlige fora diskuterer digitalisering eller kulturarv. Samarbeid med andre fagrelevante organisasjoner, eksempelvis Arkivverket, Norsk Arkivråd, Norges Museumsforbund og Kulturvernforbundet, kan sikre mer gjennomslag.

- Delmål 4.1: ha regelmessig kontakt med Storting og fagdepartementer
- Delmål 4.2: jobbe for å synliggjøre arkivutfordringer i partienes programmer
- Delmål 4.3: jobbe for strategisk synliggjøring av arkiv i offentlige fora/dokumenter
- Delmål 4.4: samarbeide med fagrelevante organisasjoner